

του. Όλα αυτά τὰ γνωστά, μέτρια ἄλλως τε, στιχουργήματα τοῦ Φαλιέρου ἔχουν βεβαίως ἀξίαν τινά ὡς γλωσσικά μνημεῖα, καὶ ὡς ὑπενθυμίζοντα μὲ πολλοὺς στίχους των δημοτικὰ τραγούδια ἢ ὡς μαρτυροῦντα προφανεῖς ἀναλογίας πρὸς ἄλλα σύγχρονά των ποιήματα.

Ἄλλα ἀσήμαντα λυρικὰ ποιήματα: Ἐκ τῶν ἐκτε-
θέντων μέχρι τοῦδε περὶ τῶν καθαρῶς λυρικῶν ποιημάτων εἰς τὴν λαϊκὴν γλῶσσαν γίνεται φανερόν, ὅτι ἡ ἔντεχνος λυρικὴ ποίησις κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀντιπροσωπεύεται λίαν πτωχῶς μὲ στιχουργήματα, τὰ ἐποῖα πολὺ ὀλίγον δύνανται νὰ κρατήσουν τὸν βαρὺν τίτλον ποιήματα. Βεβαίως αἱ κοινωνικαὶ καὶ πολιτικαὶ συνθήκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας διετέλει τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, εὐδόλως ὑπεδοθήθουν, ὡς ἐλέχθη καὶ προηγουμένως, εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐντέχνου λυρικῆς ποιήσεως, εὐδὲ εἶχε δημιουργηθῆ τοῦλάχιστον κατὰ τὴν ἀμέσως προγενεστέραν ἐποχὴν παράδοσις λυρικῆς ποιήσεως, τὴν ὁποίαν θὰ ἠδύναντο νὰ συνεχίσουν ἔστω καὶ εἰς βαθμὴν κατώτερον εἰς στιχουργαὶ τῶν χρόνων τούτων, εἰ ζῶντες ὑπὸ συνθήκας τόσον δυσμενεῖς διὰ τὴν ὑπαρξίν ἐντελῶς αἰσθηματικῆς ποιήσεως. Ὅσον καὶ ἂν δὲν δεχθῶμεν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος εἰς τὴν ποιητικὴν δημιουργίαν, δὲν δυνάμεθα ὁμῶς νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι εἰς λαόν, τοῦ ὁποίου ἡ μορφωμένη τάξις εἶχε περιορισθῆ εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ τοῦ ὁποίου ἡ καθόλου μόρφωσις εἶχε παύσει, αἱ συνθήκαι τῆς ὅλης ζωῆς του ἀποβαίνουν χάρις εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα ὅλως ἀντιποιητικαὶ διὰ τὴν λυρικὴν τοῦλάχιστον ποίησιν. Οὐδὲ εὐρίσκειτο ἔστω καὶ εἰς περιωρισμένην καὶ μικρὰν ἐπικοινωνίαν μὲ ἄλλους περισσότερον αὐτοῦ προηγμένους λαοὺς διὰ νὰ δέχεται τὴν πνευματικὴν τούτων ἐπίδρασιν, καθ' ἕσπον μάλιστα ἡ ἐποχὴ αὕτη ἦτο πανταχοῦ σχεδόν τῆς Εὐρώπης ἐποχὴ ποιητικῆς ἀναπτύξεως. Δυνάμεθα δὲ νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι καὶ τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐξετασθέντα λυρικὰ ποιήματα ἐγράφησαν σχεδόν ὅλα εἰς τὴν Κρήτην καὶ τὴν Κύπρον, εἰς χώρας δηλαδὴ ἑλληνικὰς, ὅπου ὑφίστατο ἀκόμη ἡ Ἐνετικὴ κυριαρχία καὶ ἡ πνευματικὴ κίνησις δὲν εἶχε σταματήσει.

Ἡ σιωπὴ αὕτη τῆς ἑλληνικῆς Μούσης, ἡ ποιητικὴ πτωχεία παρατηρεῖται καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους ἐπὶ μακρόν. Δυ-

